

SEFIRA

Socio Economic Implications For Individual Responses to Air Pollution policies in EU+27

BELEIDSNOTA

2

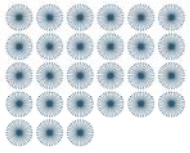

Work package 6:	Policy Brief
Deliverable nr.:	D 5.2
Lead partner:	Partner 8 (KINGS)
Authors:	M. Williams, B. Barrat (King's College), V. Sergi, M. Maione (UNIURB) Markus Amann (IIASA)
Nature:	Report
Dissemination level:	Public
Status:	Final
Date:	8 juni 2015
Language:	Dutch

---

*This project is funded by the European Union under the 7th Framework Programme;
Theme: ENV 2013.6.5-2[ENV.2013.6.5-2 Mobilising environmental knowledge for policy and
Society Grant agreement: 603941*

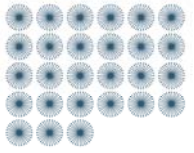

Te citeren als volgt: Williams M., Barrat B., Sergi V., Maione M. (2014, Policy Brief #2 – FP7 Coördinatie Project Sefira)

Dit rapport is samengesteld door de auteurs, rekening houdend met de waardevolle commentaren, suggesties en bijdragen van alle SEFIRA partners.

De perspectieven zoals naar voren gebracht in dit rapport zijn de volledige verantwoordelijkheid van de auteurs en reflecteren dus niet noodzakelijk de perspectieven van de Europese Commissie.

SEFIRA

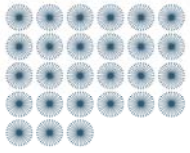
SEFIRA IS A EU FP7 COORDINATION ACTION ON
Socio Economic Implications
For Individual Responses to
Air Pollution policies in EU +27

3

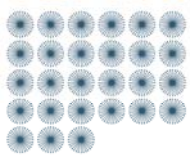
www.sefira-project.eu

SEFIRA BELEIDSNOTA Nr. 2

Inleiding.....	5
Het luchtkwaliteitspakket van de Europese Commissie	5
Euro 6 en dieselloertuigen.....	7
Niet-technische maatregelen, maatregelen op nationaal, regionaal en stadniveau.....	7
‘Discrete Choice Analysis’ van individueel gedrag inzake luchtkwaliteitsbeleid.....	9
BIJLAGE 1: LIJST VAN MAATREGELEN OP NATIONAAL, REGIONAAL EN STADSNIVEAU.....	10

Inleiding

Het luchtkwaliteitspakket van de Europese Commissie

Deze tweede beleidsnota van het SEFIRA project bespreekt, als vervolg op de eerste nota, de stand van zaken in de ontwikkeling van de Europese wetgeving rond luchtkwaliteit en de ermee verband houdende ervaringen tot op heden verworven in SEFIRA. De eerste beleidsnota vatte het luchtkwaliteitspakket van de Europese Commissie samen. Deze nota geeft een update van de vooruitgang van dit beleidspakket en de relatie ervan tot SEFIRA. Ter oprissing geeft de volgende sectie een samenvatting van de onderdelen van het pakket.

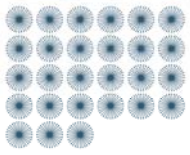
Op 18 december 2013, tijdens de laatste maand van het Europese 'Jaar van de Lucht', publiceerde de Europese Commissie haar 'Schone lucht programma voor Europa'. Dit beleidspakket is de culminatie van een proces om de thematische strategie inzake luchtverontreiniging en de gehele Europese wetgeving rond luchtkwaliteit te herzien. Het volledige beleidspakket is beschikbaar op:

http://ec.europa.eu/environment/air/clean_air_policy.htm.

Het beleidspakket bestaat uit vier delen:

- De herziene strategie: 'Een schone lucht programma voor Europa' (COM(2013) 918 final)
- Voorstel voor een raadsbesluit om de wijziging van het protocol van Göteborg van het UNECE 'Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand' te accepteren
- Voorstel voor een herziening van de richtlijn inzake nationale emissieplafonds (COM(2013) 920 final)
- Voorstel voor een richtlijn betreffende middelgrote stookinstallaties

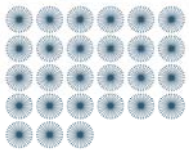
De discussies werden verdergezet in de Milieuwerkgroep van de Raad van Ministers (http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/council-eu/index_en.htm) maar op het moment dat deze beleidsnota werd geschreven, was er nog geen overeenstemming bereikt.

De vorige SEFIRA Beleidsnota (april 2014) stelde: “... Europa – en een groot deel van de rest van de wereld – bevinden zich momenteel in een periode van economische crisis. Dit maakt de stap naar een strenger beleid en naar verdergaande ambities op het vlak van milieu moeilijk.” Dit was de nagel op de kop, gezien Mr. Juncker, voorzitter van de Europese Commissie, onlangs alle nieuwe commissieleden aanschreef met de vraag alle voorstellen voor het nieuwe Werkplan van de Commissie voor 2015 te herzien. Daarnaast nodigt hij de commissieleden uit om alle hangende voorstellen in hun beleidsdomeinen te onderzoeken en om “deze voorstellen te signaleren die we gezamenlijk zouden moeten herzien, bijvoorbeeld omdat ze geen realistische kans hebben te worden aangenomen in de nabije toekomst of omdat de ambitiegraad niet strookt met de beoogde doelstellingen”.

Hoewel deze brief en voorstellen van Mr. Juncker niet noodzakelijk vertraging of uitstel van de onderhandelingen m.b.t. het ‘Schone lucht pakket’ hoeven te betekenen, is het een duidelijk signaal dat zelfs als het pakket doorgaat, het niet eenvoudig zal zijn om een akkoord te bereiken over de initiële voorstellen van de Commissie. Ook moeten we in het achterhoofd houden dat het pakket een voorstel inhield tot ratificatie van het herziene CLRTAP Göteborg Protocol. Dit Protocol bevat emissieplafonds voor de belangrijkste vervuilende stoffen, zwaveldioxide, stikstofoxiden, vluchtige organische verbindingen, ammonia en fijn stof (PM_{2.5}), en stelt reductiedoelstellingen voor elke lidstaat tegen 2020. Het ‘Schone lucht pakket’ van de Europese Commissie bevatte een voorstel tot herziening van de Richtlijn inzake Nationale Emissieplafonds (NECD) die verder gaat dan het Göteborg Protocol m.b.t. emissiereductiedoelstellingen tegen het jaar 2030. Los van wat er te gebeuren staat met de herziening van de NECD, lijkt het uitstellen van de ratificatie van het Göteborg Protocol niet zinvol gezien de EU Lidstaten en de Europese Commissie al hebben ingestemd met de verplichtingen binnen het kader van CLRTAP in 2012.

Om de besprekingen van het beleidsvoorstel inzake schone lucht te stofferen binnen haar Comité voor Milieu, Openbare Gezondheid en

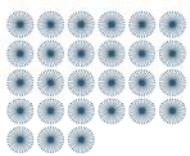
Euro 6 en dieselloertuigen

Voedselveiligheid, heeft het Europese Parlement opdracht gegeven tot uitvoering van een bijkomende impactbeoordeling van de 'interacties tussen het luchtkwaliteitsbeleid van de EU en het klimaat- en energiebeleid' (<http://goo.gl/Yb0uZE>). Het rapport toont aan dat een verminderd verbruik van vervuilende brandstoffen, als gevolg van de klimaat- en energiedoelstellingen vooropgesteld door de Europese Commissie begin 2014 (d.i. een reductie van 40% van broeikasgassen, een aandeel van 27% hernieuwbare energie, en een verbetering van de energie-efficiëntie met 30% ten opzichte van de uitgangssituatie van 2007), premature sterfte door fijn stof in de EU zou reduceren en verdere verbeteringen van de luchtkwaliteit minder kostelijk zou maken.

De vorige beleidsnota vermeldde de activiteiten in de Europese Commissie m.b.t. de ontwikkeling van nieuwe 'niet te overschrijden' limieten voor Euro 6 lichte-vrachtoertuigen. Dit werk is van uiterst belang voor de reductie van NOx emissies, dieselloertuigen in het bijzonder. De Commissie beoogt de reguleringen ingevoerd te hebben tegen 2017. De automobiellndustrie vraagt echter een tragere invoeringstermijn. Er liggen nu ontwerpreguleringen voor nieuwe testen op tafel, die de reële uitstoot moeten meten, ter discussiëring door de lidstaten en de industrie. Voor het moment lijken de tests te focussen op PEMS (Portable Emission Measurement Systems) m.b.t. de reële uitstoot van autorijden. (<http://goo.gl/HWpDcM>)

Niet-technische maatregelen, maatregelen op nationaal, regionaal en stadniveau

Het 'Schone lucht pakket' van de Europese Commissie benadrukte het belang van toekomstige maatregelen op nationaal, regionaal en stadniveau aanvullend bij de maatregelen genomen op EU-niveau. De meerderheid van zulke maatregelen zijn hoogstwaarschijnlijk niet-technisch van aard, in de zin dat ze gedragsverandering aanmoedigen of een verschuiving in vervoerwijzen, of fiscale maatregelen inzetten ter stimulering van het gebruik van schonere technologieën. Er ligt dus een grotere nadruk op de publieke aanvaardbaarheid van zulke maatregelen dan het geval is voor louter technische maatregelen zoals de Euro

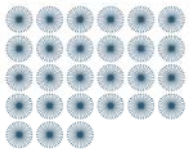
standaarden voor motorvoertuigen of de montage van 'end-of-pipe' nabehandelingsapparatuur op energiecentrales.

Het Oostenrijkse Milieuagentschap heeft een catalogus samengesteld van maatregelen op sub-Europees niveau. Deze is beschikbaar op <https://luft.umweltbundesamt.at/measures/>

De lijst van maatregelen is weergegeven in bijlage 1. Daarbij moet worden opgemerkt dat de lijst enkele maatregelen bevat die eigenlijk eerder beoordelingen zijn van vervuilingsniveaus in een aantal landen dan acties om vervuiling te verminderen (bv. de eerste maatregel in de lijst). Een breed assortiment aan maatregelen is in kaart gebracht en de catalogus is dan ook een uiterst waardevolle informatiebron voor overheden op alle niveaus die acties overwegen om de luchtkwaliteit te verbeteren. De maatregelen zijn overwegend niet-technisch (zoals hierboven verduidelijkt), hoewel sommige puur technisch zijn, zoals de introductie van CNG (Compressed Natural Gas) bussen in Madrid, en het verbod op verbranding van steenkool in Dublin.

In deze context is het relevant op te merken dat het criterium voor 'succes' in de catalogus gebaseerd blijkt te zijn op de publieke aanvaardbaarheid van de maatregel, eerder dan op een kwantitatieve beoordeling van de effectiviteit op vlak van vermindering van luchtvervuiling. Deze vaststelling belicht een moeilijkheid inherent aan vele of zelfs de meeste niet-technische maatregelen, met name de moeilijkheid tot het kwantificeren van hun effectiviteit. Dit komt doordat het niet gemakkelijk is de reactie van de bevolking te voorspellen op maatregelen die gedragsverandering aanmoedigen of nieuwe keuzes aanbieden. Bovendien is het zo dat heel wat niet-technische maatregelen wellicht maar marginale effecten zullen hebben voor de luchtkwaliteit. Dit is zeker het geval in vergelijking met technische maatregelen, zoals de Euro standaarden, die het vooruitzicht bieden van wijdverspreide verbeteringen als ze hun beloofde reducties waarmaken. De moeilijkheid om te kwantificeren kan een belemmering vormen om zulke maatregelen te implementeren, zeker in gevallen waar overheden kosten-baten analyses eisen vooraleer tot actie over te gaan.

'Discrete Choice Analysis' van individueel gedrag inzake luchtkwaliteitsbeleid

Dit vormt ook een specifiek probleem voor de toepassing van de numerieke 'Integrated Assessment Models' (IAMs) die vandaag gebruikt worden in de ontwikkeling van kost-effectieve beleidsstrategieën inzake luchtvervuiling door de Europese Commissie en de UNECE/CLRTAP. Een mogelijke manier om de maatschappelijke/publieke aanvaardbaarheid van niet-technische maatregelen op vlak van milieubeleid te proberen kwantificeren, is het gebruik van 'Discrete Choice Models' (DCMs), en dit vormt dan ook een belangrijk onderdeel van het SEFIRA project.

Op 1 december 2014 startte het SEFIRA Consortium met de eerste testen van de 'Discrete Choice Analysis' vragenlijst. De vragenlijst zal aangeboden worden aan 2.300 personen in elk van de betrokken landen: Italië, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Polen, Zweden, Oostenrijk en België. De vragenlijsten zullen evenredig verdeeld worden naar rurale en stedelijke gebieden berekend volgens de NUTS3 territoriale classificatie (overwegend stedelijk, overwegend ruraal, tussenliggend). De doelpopulatie zal zowel vrouwelijk als mannelijk zijn, ouder dan 18 jaar, consument van rood vlees en/of melk en/of zuivelproducten en minstens 4 keer per maand gebruik makend van een auto of motorfiets. De interviews zullen verricht worden met de bevragingmethode CAWI, 'Computer Assisted Web Interviewing', en zouden tegen februari 2015 rond moeten zijn.

BIJLAGE 1: LIJST VAN MAATREGELEN OP NATIONAAL, REGIONAAL EN STADSNIVEAU

<u>Naam</u>	<u>Korte Beschrijving</u>	<u>Classificaties</u>	<u>Kwantitatieve Info</u>	<u>Succes</u>
<u>Modelleren van luchtkwaliteit om gebieden met normoverschrijdingen te identificeren - voorbeeld VK</u>	In het VK worden probleemgebieden niet enkel geïdentificeerd door monitoring, maar ook door modellering	Andere, gelieve te specificeren	nee	succesvol
<u>Aanpassing van huisvesting van dieren</u>	Preventie of reductie van ammoniakemissies door aanpassing van huisvesting van dieren	Andere, gelieve te specificeren	gedeeltelijk	succesvol
<u>Oostenrijks Actieprogramma voor Mobiliteitsmanagement gemeenschappen</u>	"klima:aktiv mobil" programma om alternatieve voertuigen, multimodale mobiliteit en trage vervoerswijzen te promoten in Oostenrijk	Verkeersplanning en management– Andere	nee	succesvol
<u>Verbod op oliebrandstof voor residentiële verwarming - Lombardije</u>	Verbod op het gebruik van oliebrandstof voor residentiële verwarming in Lombardije	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Andere	nee	succesvol
<u>Verbod op marketing, verkoop en distributie van bitumineuze brandstoffen - Dublin</u>	De stad Dublin verbood de marketing, verkoop en distributie van bitumineuze brandstoffen voor residentiële verwarming in 1990 ('smoky coal ban')	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Reguleringen voor brandstofkwaliteit	gedeeltelijk	succesvol
<u>Huurfietsprogramma - voorbeeld Parijs</u>	Fietsen kunnen gratis of tegen een lage kost gehuurd worden in de stad voor een beperkte tijd	Verkeersplanning en management – Trage vervoerswijzen (bv. uitbreiding van fiets- en voetgangersinfrastructuur)	gedeeltelijk	succesvol
<u>Autodeelsystemen - voorbeeld Parijs</u>	Creatie van nieuwe transportdiensten gebaseerd op het delen van niet-vervuilende voertuigen: Autolib (elektrische voertuigen in self-service)	Verkeersplanning en management – Andere	nee	succesvol
<u>Centrale logistiek (bv. bouwsector) - Berlijn, Wenen</u>	Grote bouwsites veroorzaken veel zwaar verkeer, dat verminderd kan worden door centrale logistiek en vervoer per trein of schip	Verkeersplanning en management – Vrachtttransport	nee	succesvol

<u>Schonere Taxi's - voorbeeld Londen</u>	Versnelde invoer van schonere taxi's door invoering van een leeftijdsgebonden limiet	Verkeersplanning en management – Andere	nee	succesvol
--	--	---	-----	-----------

<u>Naam</u>	<u>Korte Beschrijving</u>	<u>Classificaties</u>	<u>Kwantitatieve Info</u>	<u>Succes</u>
<u>Schonere voertuigen voor grote private wagenparken - voorbeeld US Postal Service</u>	Gebruik van voertuigen op alternatieve brandstoffen (CNG) in de <i>United States Postal Service</i>	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Andere	nee	succesvol
<u>Schoner maken van het openbaar vervoer - voorbeeld Berlijn</u>	Milieustandaarden zetten als deel van het openbaar vervoerplan en als specificaties bij de aankoop van bussen: alle bussen moeten uitgerust zijn met partikelfilters, doelstellingen moeten gezet worden voor de proportie bussen voldoende aan de emissiestandaard Euro V/EEV (53 % in 2010)	Openbare aankopen – Schonere voertuigen voor openbaar vervoer	gedeeltelijk	succesvol
<u>Schoner maken van het openbaar vervoer - voorbeeld Madrid</u>	Gebruik van CNG bussen in het openbaar vervoerssysteem in Madrid	Openbare aankopen – Schonere voertuigen voor openbaar vervoer	gedeeltelijk	succesvol
<u>Tolheffing - Göteborg</u>	Tolheffing wordt aangerekend aan voertuigen met Zweedse nummerplaat die in en uit het centrum van Göteborg rijden, van maandag tot vrijdag tussen 06.30 en 18.29.	Verkeersplanning en management – Zones met tolheffing	nee	succesvol
<u>Tolheffing - Londen</u>	Verkeersmaatregel bestaand uit het aanrekenen van een vast bedrag om het centrum van Londen binnen te rijden op weekdays, om files te verminderen	Verkeersplanning en management – Zones met tolheffing	gedeeltelijk	succesvol
<u>Tolheffing - Milaan</u>	“Area C”, de feitelijke implementatie van de voormalige “Ecopass” maatregel, vertegenwoordigt de lage-emissie zone binnenin Milaan en reguleert de toegang van private voertuigen tot het stadscentrum middels betaling van tol.	Verkeersplanning en management – Zones met tolheffing	nee	succesvol

<u>Tolheffing - Stockholm</u>	Tolheffing op bepaalde voertuigen voor verplaatsingen in en uit de binnenstad van Stockholm, tussen 6:30 en 18:30 van maandag tot vrijdag.	Verkeersplanning en management – Zones met tolheffing	gedeeltelijk	succesvol
--------------------------------------	--	---	--------------	-----------

<u>Naam</u>	<u>Korte Beschrijving</u>	<u>Classificaties</u>	<u>Kwantitatieve Info</u>	<u>Succes</u>
<u>Leidraad en restricties voor bouwsites</u>	Richtinggevende documenten en reguleringen om emissies van fijn stof (PM) van bouwsites te reduceren in Styria, Londen en Zwitserland	Andere, gelieve te specificeren	nee	succesvol
<u>Overdekte opslag van drijfmest en mest</u>	Ammoniakemissies reduceren door overdekte buitenopslag van mest	Andere, gelieve te specificeren	gedeeltelijk	succesvol
<u>Fiets-naar-het-werk plan - Ierland</u>	Promotie van fietsen naar het werk door financiële steun van fietsen en fietsaccessoires in Ierland	Verkeersplanning en management – Trage vervoerswijzen (bv. uitbreiding van fiets- en voetgangersinfrastructuur)	nee	succesvol
<u>Installatie van roetfilters (DPF) op vrachtwagens en bussen - voorbeeld Madrid</u>	Installatie van roetfilters (DPF) op bussen voor openbaar vervoer in Madrid	Installatie (achteraf) van emissiebeperkende uitrusting op voertuigen	nee	succesvol
<u>Ecodrivingsprogramma's bij lage brandstofprijzen - Dublin</u>	Pilootproject over eco-rijden, bewustmaking rond energieverbruik, dat mislukte door de lage brandstofprijzen op het moment van lancering van het project.	Publieke informatie/Educatie – Andere	nee	niet succesvol
<u>Uitbreiding / Introductie van fietsnetwerken, in het bijzonder fietssnelwegen</u>	Introductie van super fietssnelwegen in Kopenhagen, Groningen en Londen	Verkeersplanning en management – Trage vervoerswijzen (bv. uitbreiding van fiets- en voetgangersinfrastructuur)	gedeeltelijk	succesvol
<u>Uitbreiding / Introductie van tramlijnen - Nice</u>	Introductie van een oost-west tramlijn om de zeehaven van Nice te verbinden met de luchthaven en uitbreiding van bestaande tramlijnen	Verkeersplanning en management – Effectieve verbetering van het openbaar vervoer	gedeeltelijk	Succesvol

<u>Uitbreiding / Introductie van tramlijnen - Parijs</u>	Uitbreiding met een nieuwe tramlijn (T3) op de ring boulevards rond Parijs	Verkeersplanning en management – Planning van landgebruik ter verzekering van duurzame transportfaciliteiten	gedeeltelijk	Succesvol
---	--	--	--------------	-----------

Naam	Korte Beschrijving	Classificaties	Kwantitatieve Info	Succes
<u>Uitbreiding van districtverwarming - voorbeeld Wenen</u>	Toename van het aandeel van districtverwarming tot 50% tegen 2020 in Wenen	Emissie controle uitrusting voor kleine en middelmatige stationaire verbrandingsbronnen / vervanging van verbrandingsbronnen	nee	Succesvol
<u>Uitbreiding van tramlijnen - Graz</u>	Uitbreiding van tramlijnen binnen het bestaande netwerk van 66km met 22km in Graz, Oostenrijk	Verkeersplanning en management – Effectieve verbetering van het openbaar vervoer	gedeeltelijk	succesvol
<u>Vluchtig stof maatregelen</u>	Pakket maatregelen om emissies van vluchtig stof te reduceren	Andere, gelieve te specificeren	nee	succesvol
<u>Plannen ter reductie van stationair draaien van motoren - Londen en VS</u>	Reduceren van overbodig stationair draaien van voertuigen en schoolbussen in Londen en de Verenigde Staten	Publieke informatie/Educatie – Andere	nee	succesvol
<u>Informatie voor het publiek - voorbeeld Londen</u>	De website 'Cleaner Air for London' verschaft up-to-date informatie over luchtkwaliteit, voorspellingen en maatregelen voor verschillende groepen van gebruikers	Publieke informatie/Educatie – Internet	nee	succesvol
<u>Geïntegreerd verkeersmanagement voor bouwsites - Wenen</u>	Duurzaam management van bouwsites door het reduceren van verkeer op de site, door het gebruik maken van treinen en afvalscheiding	Openbare aankopen – Andere	nee	succesvol
<u>Intensieve straitschoonmaak</u>	Intensieve straitschoonmaak waarvan verwacht wordt dat de stofhoeveelheden op straat verminderen en dus ook de resuspensie van stof	Verkeersplanning en management – Andere	nee	niet succesvol
<u>Intermodaliteit (bv. park & ride)</u>	Voorzien van verschillende vervoerswijzen en optimalisatie van de knooppunten	Verkeersplanning en management – Aanmoediging van omschakeling van vervoerswijze	nee	succesvol
<u>Job-kaartjes</u>	Job-kaartjes voor werknemers tegen verminderde prijzen in verschillende Duitse en Oostenrijkse steden	Verkeersplanning en management – Aanmoediging van omschakeling van vervoerswijze	nee	succesvol
<u>Ondersteuning van lokaal luchtkwaliteitsmanagemnt - VK</u>	Ondersteuning van lokale luchtkwaliteitsmanagers met leidraden en voorbeelden van succesvolle praktijken	Publieke informatie/Educatie – Internet	nee	succesvol

Naam	Korte Beschrijving	Classificaties	Kwantitatieve Info	Succes
<u>Mestmethodes met lage ammoniakemissies</u>	Methoden om de ammoniakemissies te reduceren die ontstaan bij het bemesten van landbouwgrond en grasland	Andere, gelieve te specificeren	gedeeltelijk	succesvol
<u>Lage emissie zone - Berlijn</u>	Lage emissie zone ("Umweltzone") voor vrachtwagens en auto's in het centrum van Berlijn binnen de S-Bahn ring	Verkeersplanning en management – Lage emissie zones	gedeeltelijk	succesvol
<u>Lage emissie zone - Lombardije en Milaan</u>	Lage emissie zone in de regio Lombardije voor motorfietsen, bussen (het hele jaar) en voertuigen gedurende de winter, bv. in Milaan	Verkeersplanning en management – Lage emissie zones	nee	succesvol
<u>Lage emissie zone - Londen</u>	Lage emissie zone voor bestelwagens en vrachtwagens in Groot Londen	Verkeersplanning en management – Lage emissie zones	gedeeltelijk	succesvol
<u>Lage emissie zones - Malmö, Stockholm</u>	Lage emissie zone voor zwaar vrachtvervoer (boven 3.5 t) in Malmö en Stockholm	Verkeersplanning en management – Lage emissie zones	gedeeltelijk	succesvol
<u>Lagere maximumsnelheden op hoofdwegen - Berlijn</u>	Snelheidsbeperking van 30 km/u op hoofdwegen in Berlijn, Duitsland	Verkeersplanning en management – Effectieve vermindering van maximumsnelheden en controle	gedeeltelijk	succesvol
<u>Testen van de effecten van mosweiden - Duitsland</u>	Testen van de reductie van stofemissies op snelwegen door de aanplant van mosweiden	Verkeersplanning en management – Andere	nee	niet succesvol
<u>Snelweg omleidingen - voorbeeld Mühlhausen, Duitsland</u>	Verkeersrelocatie (via een omleiding) om de lokale emissies in belaste zones te reduceren	Verkeersplanning en management – Andere	gedeeltelijk	succesvol
<u>Geluidsbarrières - Nederlands</u>	Praktische test van de voordelige effecten van geluidsbarrières op luchtkwaliteit in Nederland	Verkeersplanning en management – Andere	gedeeltelijk	succesvol
<u>NOx luchtbel op luchthaven - Zurich</u>	Algemene beperking van NOx emissies van de luchthaven van Zurich	Maatregelen om vervuiling te verminderen via vergunningssystemen en economische instrumenten – Andere	nee	succesvol
<u>NOx luchtbel staalfabriek – BAT voortrekker: SCR voor sinterfabriek - Linz, Oostenrijk</u>	Limiet voor maximale NOx emissies en eerste SCR voor een sinterfabriek in de EU.	Maatregelen om vervuiling te verminderen via vergunningssystemen en economische instrumenten – IPPC vergunningen verdergaand dan BAT	nee	succesvol

Naam	Korte Beschrijving	Classificaties	Kwantitatieve Info	Succes
<u>NOx belasting - Zweden</u>	Een jaarlijkse taks te betalen per kg uitgestoten NOx van boilers met een energieproductie boven de 25GWh per jaar	Maatregelen om vervuiling te verminderen via vergunningssystemen en economische instrumenten – Introductie/toename van milieutaksen	gedeeltelijk	succesvol
<u>NOx handel – Nederland</u>	Handel in industriële NOx emissies binnen Nederland	Maatregelen om vervuiling te verminderen via vergunningssystemen en economische instrumenten – Verhandelbaar vergunningstelsel	nee	niet succesvol
<u>Verplicht districtsverwarmingssysteem voor nieuwe gebouwen – Hoog Oostenrijk</u>	Nieuwe publieke gebouwen en appartementsblokken moeten aangesloten worden op het districtsverwarmingssysteem indien beschikbaar	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Omschakeling naar installaties die lage emissie brandstoffen gebruiken	nee	succesvol
<u>Energiebevoorrading aan land - Antwerpen</u>	Energiebevoorrading aan land voor zeeschepen zodat motoren van afgemeerde schepen afgezet kunnen worden	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Andere	nee	niet succesvol
<u>Energiebevoorrading aan land - Göteborg</u>	Energiebevoorrading aan land voor zeeschepen zodat motoren van afgemeerde schepen afgezet kunnen worden	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Andere	gedeeltelijk	succesvol
<u>Energiecentrales - vergunningen verdergaand dan BAT - Lombardije</u>	Voorschriften voor IPPC energiecentrales verdergaand dan BAT in Lombardije	Maatregelen om vervuiling te verminderen via vergunningssystemen en economische instrumenten – IPPC vergunningen verdergaand dan BAT	nee	succesvol
<u>Verbod op verbranding van landbouwfval in open veld - voorbeeld Oostenrijk</u>	Verbod op verbranding van landbouwfval in open veld en landbouwfval in het algemeen in Oostenrijk	Maatregelen om vervuiling te verminderen via vergunningssystemen en economische instrumenten – Andere	nee	succesvol
<u>Openbaar vervoer ticket programma's - voorbeeld Londen</u>	'Voordeligste prijs' kaartjes die de laagste prijs toekennen volgens het aantal reizen ("Oyster card") in Londen	Verkeersplanning en management – Aanmoediging van een verschuiving van vervoerswijzen	nee	succesvol

<u>'Quality Bus Corridor' (QBC) van 'Bus Rapid Transit' (BRT)</u>	Implementatie van 'Quality Bus Corridors' van 'Bus Rapid Transit' systemen in stadscentra	Verkeersplanning en management – Effectieve verbetering van het openbaar vervoer	nee	succesvol
--	---	--	-----	-----------

<u>Naam</u>	<u>Korte Beschrijving</u>	<u>Classificaties</u>	<u>Kwantitatieve Info</u>	<u>Succes</u>
<u>Herverdeling van publieke ruimte van passagierswagens naar trage vervoerswijzen - Parijs</u>	Herbalanceringsprogramma van publieke ruimte in Parijs, waarbij gebieden toegekend aan auto's verkleind worden en aan trage vervoersvormen en openbaar vervoer voorrang gegeven wordt	Verkeersplanning en management – Trage vervoerswijzen (bv. uitbreiding van fiets- en voetgangersinfrastructuur)	nee	succesvol
<u>Regulering van residentiële biomassa verbranding - Lombardije</u>	Vereisten inzake energie-efficiëntie voor nieuwe residentiële verwarmingssystemen die biomassa gebruiken, evenals vereisten voor bestaande systemen op hoogtes onder 300m	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Omschakeling naar installaties die lage emissie brandstoffen gebruiken	nee	succesvol
<u>Restricties voor zware vrachtoertuigen (HDV) in het verkeer - Stuttgart</u>	Verbod op zware vrachtoertuigen (>3.5t) in het verkeer in de stad Stuttgart	Verkeersplanning en management – Vrachtttransport	gedeeltelijk	succesvol
<u>Sectorale ban op transport per vrachtwagen van specifieke goederen - Tirol</u>	Opleggen van treinvervoer voor bepaalde massagoederen op de Brennerpas in Tirol, Oostenrijk	Verkeersplanning en management – Vrachtttransport	gedeeltelijk	succesvol
<u>SOx Emissie Controlegebied (SECA) - Noordzee, Baltische Zee</u>	Beperking van het zwavelgehalte van zeevaartbrandstoffen, in specifieke mariene gebieden in de Noordzee en Baltische Zee	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Regulering van brandstofkwaliteit	gedeeltelijk	succesvol
<u>Ruimtelijke planning: concentratie rond grote knooppunten van openbaar vervoer - voorbeeld Salzburg</u>	Ruimtelijke planning in de Federale Provincie Salzburg, Oostenrijk, om nieuwe ontwikkelingen te concentreren rond grote knooppunten van openbaar vervoer	Verkeersplanning en management – Planning van landgebruik ter verzekering van duurzame transportfaciliteiten	nee	succesvol
<u>Snelheidsbeperking van 80km/u op snelwegen - Rotterdam</u>	Snelheidsbeperking van 80km/u en strikte snelheidscontrole in Rotterdam	Verkeersplanning en management – vermindering van maximumsnelheden en controle	gedeeltelijk	succesvol

<u>Snelheidsbeperkingen op snelwegen - Tirol</u>	Snelheidsbeperking afhankelijk van luchtkwaliteit op de A12 in Tirol	Verkeersplanning en management – vermindering van maximumsnelheden en controle	gedeeltelijk	succesvol
---	--	--	--------------	-----------

Naam	Korte Beschrijving	Classificaties	Kwantitatieve Info	Succes
<u>Snelheidsverminderingen voor (sleep) schepen - Antwerpen</u>	Verlagen van de snelheid van sleepboten tot 80% van de maximale snelheid	Verkeersplanning en management – vermindering van maximumsnelheden en controle	nee	succesvol
<u>Strikte grenswaarde voor emissies van huishoudelijke verwarming in binnenstedelijk gebied - Aken</u>	Kleine verwarmingssystemen op vaste brandstoffen in het stadsgebied van Aken moeten voldoen aan strikte emissiegrenswaarden	Emissie controle uitrusting voor stationaire verbrandingsbronnen van kleine en middelmatige omvang / vervangen van verbrandingsbronnen	nee	succesvol
<u>Strikte grenswaarde voor emissies van huishoudelijke verwarming in binnenstedelijk gebied - Berlijn</u>	Residentiële verwarmingssystemen voor nieuwe gebouwen in het binnenstedelijke gebied van Berlijn mogen niet meer uitstoten dan verwarmingssystemen aangedreven op olie	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Andere	nee	succesvol
<u>Subsidiëring van alternatieve voertuigen - Berlijn</u>	Subsidies voor CNG voertuigen en toename van het aantal tankstations in Berlijn	Verkeersplanning en management – Aanmoediging van verandering van vervoerswijze	nee	niet succesvol
<u>Brandstofarme aanpakken - VK</u>	De brandstofarme strategie van het VK wil voor zover als praktisch mogelijk brandstofarme uitroeien binnen de 15 jaar	Lage emissie brandstoffen voor kleine, medium en grootschalige stationaire bronnen en in mobiele bronnen – Andere	nee	succesvol
<u>Testen van TiO2 bekledingen om NOx levels te reduceren – verschillende steden</u>	Katalytische reductie van NO en NO2 door TiO2 bekledingen nabij zeer drukke wegen	Verkeersplanning en management – Andere	nee	niet succesvol
<u>Verkeerslichtenmanagement en optimalisatie - Graz, Oostenrijk</u>	Optimalisatie van verkeersverlichting afhankelijk van de hoeveelheid verkeer op specifieke wegen in Graz	Verkeersplanning en management – Andere	gedeeltelijk	succesvol

<u>Stedelijke ventilatie - voorbeeld</u> <u>Dresden</u>	De stad Dresden beoogt het behoud en de verbetering van stedelijke ventilatie en het groener maken van de binnenstedelijke gebieden	Andere, gelieve te specificeren	nee	succesvol
--	---	---------------------------------	-----	-----------